

**Krimināltiesību un kriminālprocesa tiesību jomas
2024./2025. akadēmiskā gada vasaras eksāmena teorētiskās daļas
jautājumu un praktiskās daļas uzdevuma (kāzusa) vērtēšanas
vadlīnijas**

Saturs

Teorētiskās daļas jautājumi	3
1. jautājums. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa.....	3
2. jautājums. Krimināltiesības. Sevišķā daļa.....	4
3. jautājums. Kriminālprocess.....	8
Praktiskās daļas uzdevums.....	11

Teorētiskās daļas jautājumi

1. jautājums. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa

Vairāku personu piedalīšanās noziedzīgā nodarījumā

1. Noziedzīga nodarījuma atbalstītājs un atbalstīšanas veidi (3 punkti)

Noziedzīga nodarījuma atbalstīšana ir viens no līdzdalības veidiem. Atbalstītājs nav nozieguma tiešais izdarītājs, bet kopā ar tiešo izdarītāju piedalās tīša noziedzīga nodarījuma veikšanā.

Noziedzīga nodarījuma atbalstītājs ir persona, kas apzināti veicinājusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Atbalstīšanas veidi- intelektuālā atbalstīšana un fiziskā atbalstīšana.

Intelektuālās atbalstīšanas izpausmes veidi:

- padomu vai norādījumu došana;
- iepriekš absolūta noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai līdzdalībnieku, noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rīku un līdzekļu, noziedzīga nodarījuma pēdu vai noziedzīgā kārtā iegūto priekšmetu slēpšana;
- iepriekš absolūta noziedzīgā kārtā iegūto priekšmetu iegādāšanās vai realizēšana.

Fiziskās atbalstīšanas izpausmes veidi:

- līdzekļu došana;
- šķēršļu novēršana noziedzīga nodarījuma izdarīšanai.

Atbildes vērtējums sniedzams, summējot šādas komponentes:

- Aprakstīta atbalstīšana kā līdzdalības veids un sniegta norāde, ka atbalstītājs tieši nepiedalās nozieguma izdarīšanā, bet to veicina **1 punkts**.
- Kā atbalstīšanas veidi norādīta intelektuālā un fiziskā atbalstīšana un norādīti vismaz 2 atbalstīšanas izpausmes veidi **1 punkts**.
- Norādīti vismaz 4 atbalstīšanas izpausmes veidi **1 punkts**.

2. Noziedzīga nodarījuma uzskūditāja nošķiršana no organizētāja (3 punkti)

Noziedzīga nodarījuma uzskūditāja darbības izpaužas citu personu pamudināšanā izdarīt noziedzīgu nodarījumu. Uzskūditājs vienīgi pamudina citu personu uz konkrēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, un viņa loma noziedzīgā nodarījumā ar to beidzas.

Organizētājs ir persona, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanu organizējusi vai vadījusi. Organizētājs organizē, izplāno noziedzīgo nodarījumu, iesaista tajā citas personas, vada noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Organizētājs, atšķirībā no uzskūditāja, ja arī viņš pamudina citu personu izdarīt noziedzīgu nodarījumu, tad ar to viņa loma neaprobežojas – organizētājs darbojas tālāk, lai izdarītājs realizētu nodomāto noziedzīgo nodarījumu.

Atbildes vērtējums sniedzams, summējot šādas komponentes:

- Korekti aprakstīta uzskūditāja loma **1 punkts**.
- Korekti aprakstīta organizētāja loma **1 punkts**.
- Salīdzinošā aspektā norādīts uz atšķirībām **1 punkts**.

3. Galvenās atšķirības starp personu grupu pēc iepriekšējas vienošanās un organizētu grupu (3 punkti)

Atšķiras ar skaitlisko sastāvu – personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās sastāv vismaz no divām personām, organizēta grupa sastāv no vismaz no trim personām.

Organizēta grupa tiek izveidota – viena vai vairāku noziegumu izdarīšanai.

Organizētā grupā iepriekšējas vienošanās laikā ir iepriekšēja pienākumu sadale starp grupas dalībniekiem.

Organizētā grupā vismaz viens no grupas dalībniekiem tieši realizē noziegumu, bet ne visiem organizētas grupas dalībniekiem tieši jārealizē nodarījums, organizētā grupā bez tiešā nodarījuma realizētāja var būt personas, kuru pienākumi atbilst līdzdalībnieku funkcijām (piemēram, organizētas grupas noorganizētājs), kas nozīmē, ka visiem organizētas grupas dalībniekiem nav obligāti jāatrodas tieši nodarījuma realizācijas vietā vai tā izdarīšanas laikā, visi organizētas grupas dalībnieki; neatkarīgi no pienākumiem, ir nodarījuma izdarītāji (līdzizdarītāji).

Atbildes vērtējums sniedzams, summējot šādas komponentes:

- Korekta norāde uz atšķirībām skaitliskajā sastāvā un nolūku kopīgi izdarīt vienu vai vairākus noziegumus- **1 punkts**.
- Sniegta norāde uz organizētas grupas iepriekšējo vienošanos un pienākumu sadali- **1 punkts**.
- Sniegta norāde uz organizētas grupas dalībniekiem kā līdzizdarītājiem, neatkarīgi no viņu lomas nozieguma realizēšanā- **1 punkts**.

Papildu punktu var iegūt, ja students papildus pamatzināšanām ir demonstrējis izcilas zināšanas kādā no komponentēm, piemēram, raksturojis zinātnisko uzskatu dažādību, praksē konstatējamo problemātiku, kā arī, ja atbildi ilustrējis ar atbilstošiem, korektiem piemēriem

2. jautājums. Krimināltiesības. Sevišķā daļa Cilvēku tirdzniecība

1. Cilvēku tirdzniecības objektīvās pazīmes (3 punkti)

Jāraksturo **darbības**, kādas var tikt veiktas ar personu, izmantojot līdzekļus, kādi nosaukti likumā, ar mērķi šo personu pakļaut ekspluatācijai. Tās ir aktīvas alternatīvas darbības, kas izpaužas kā personu:

- savervēšana;
- pārvadāšana;
- nodošana;
- slēpšana;
- izmitināšana;
- saņemšana.

Ar savervēšanu saprot personas iesaistīšanu meklējot potenciālos tirdzniecības upurus, uzrunājot personīgi, vai ar citu personu starpniecību, ievietojot sludinājumus, vai atsaucoties uz darba meklējumiem.

Obligāta objektīvās puses pazīme ir **speciālu līdzekļu izmantošana** šajā procesā (**nosacījumi**):

- lietojot vardarbību vai draudus;
- aizvešanu ar viltu;
- izmantojot personas atkarību no vainīgā vai tās ievainojamības vai bezpalīdzības stāvokli;
- dodot vai saņemot materiāla vai citāda rakstura labumus, lai panāktu tās personas piekrišanu tirdzniecībai, no kuras ir atkarīgs cietušais.

Svarīgi, ka cilvēku tirdzniecībā darbības tiek izdarītas ekspluatācijas nolūkā, proti, lai personu:

- iesaistītu prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā;
- piespiestu veikt darbu, sniegt pakalpojumus vai izdarīt noziedzīgus nodarījumus;
- turētu verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana vai personas cita veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā);
- turētu kalpībā vai arī personas audu vai orgānu nelikumīgai izņemšanai.

Cilvēku tirdzniecības gadījumā tiek apdraudēta personas neaizskaramība un tās personiskā (fiziskā) brīvība. Var tikt apdraudētas arī citas personas intereses (atkarībā no tā, kāda veida ekspluatācijai cilvēku tirdzniecības upuris ticis pakļauts un kāds ir bijis cilvēku tirdzniecības upura vecums) – veselība, dzimumbrīvība un dzimumneaizskaramība, tikumība, normāla fiziska un garīga attīstība.

3 punktus piešķir, ja:

ir nosauktas un raksturotas darbības, kādas var tikt veiktas ar personu, nosaukti un raksturoti līdzekļi, kādi nosaukti Krimināllikuma normā, kā arī formulēts šo darbību mērķis - pakļaut personu ekspluatācijai (nosaucot šīs ekspluatācijas formas).

2 punktus piešķir, ja:

ir nosauktas darbības, kādas var tikt veiktas ar personu, kā arī nosaukti līdzekļi, kādā veidā šīs darbības tiek īstenotas un šo darbību mērķis.

1 punktu piešķir, ja:

ir izpratne par cilvēku tirdzniecības objektīvo pusi un daļēji nosauktas darbības, kādas var tikt veiktas ar personu un līdzekļi, kādā veidā šīs darbības tiek īstenotas un šo darbību mērķis.

Papildus punkts tiek piešķirts, ja studējošais nosauc kvalificējošo pazīmi - apdraudēta cietušā dzīvība vai izraisītas smagas sekas vai ja tā izdarīta ar sevišķu cietsirdību vai pret mazgadīgo, vai ja to izdarījusi organizēta grupa.

2. Nepilngadīgu personu cilvēku tirdzniecības raksturojums (3 punkti)

Jānorāda, ka darbības ar nepilngadīgo un to nolūks (eksploatācija) ir tas pats, kas pieaugušam subjektam, bet nav obligāti jābūt izmantotiem likumā minētiem līdzekļiem.

Ar nepilngadīgo cietušo cilvēku tirdzniecības gadījumā saprot personu vecumā no 14 līdz 18 gadiem. Lai varētu piemērot šo kvalificējošo pazīmi, jākonstatē, ka vainīgais apzinājās cietušā vecumu (zināja vai apzināti pieļāva, ka noziegums tiek izdarīts pret nepilngadīgo).

Jānorāda bērnu tirdzniecības raksturīgākās formas:

- bērnu komerciāla seksuāla izmantošana, ieskaitot bērna piespiešanu nodarboties ar prostitūciju vai cita veida seksuālām darbībām vai bērnu pornogrāfiju;
- piespiedu darbs vai pakalpojumi, verdzība vai verdzībai līdzīgas darbības, kalpība;
- orgānu izņemšana;
- nelikumīga starptautiska adopcija, cilvēku tirdzniecība priekšlaicīgai laulībai, vervēšana par bērnu karavīriem, izmantošanai ubagošanā.

Jānorāda, ka tās pašas darbības, kas izdarītas pret mazgadīgo (līdz 14 gadu vecumam) tiek kvalificētas atsevišķi un par tām ir paredzēta pastiprināta atbildība.

3 punktus piešķir, ja:

ir norādīts, ka cietušais ir 14 līdz 18 gadu vecuma persona un vainīgai to apzinās, norādīts, ka nepilngadīgā cietušā gadījumā nav nepieciešama Krimināllikumā nosaukto līdzekļu izmantošana, (kas obligāta pieaugušajam subjektam) kā arī nosauktas un īsi raksturotas bērnu tirdzniecības raksturīgākās formas.

2 punktus piešķir, ja:

ir norādīts, ka cietušais ir 14 līdz 18 gadu vecuma persona un vainīgai to apzinās, norādīts, ka nepilngadīgā cietušā gadījumā nav nepieciešama Krimināllikumā nosaukto līdzekļu izmantošana, (kas obligāta pieaugušajam subjektam) kā arī daļēji nosauktas bērnu tirdzniecības raksturīgākās formas.

1 punktu piešķir, ja:

ir norādīts, ka cietušais ir 14 līdz 18 gadu vecuma persona un vainīgai to apzinās, norādīts, ka nepilngadīgā cietušā gadījumā nav nepieciešama Krimināllikumā nosaukto līdzekļu izmantošana, (kas obligāta pieaugušajam subjektam).

3. Cilvēku tirdzniecības norobežošana no personas nosūtīšanas seksuālai izmantošanai (3 punkti)

Cilvēku tirdzniecībā kā ekspluatācijas veids var būt iesaistīšana seksuālā izmantošanā (nolūks), bet pret personu tiek vērsti piespiedu līdzekļi vai izmantota tās atkarība (arī bezpalīdzība).

Personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai ir cilvēku tirdzniecības paveids un apdraud sabiedrisko tikumību. Cilvēku tirdzniecība apdraud personas neaizskaramību un tās personisko (fizisko) brīvību. Atkarībā no tā, kāda veida ekspluatācijai cilvēku tirdzniecības upuris ticis pakļauts, un kāds ir bijis cilvēku tirdzniecības upura vecums, var tikt apdraudētas arī citas personas intereses – veselība, dzimumbrīvība, un dzimumneaizskaramība, tikumība, normāla fiziska un garīga attīstība.

Cilvēku tirdzniecības gadījumā personas savervēšana, pārvadāšana, nodošana, saņemšana, izmitināšana, slēpšana saistīta ar tādiem nosacījumiem kā: 1) darbības izdarītas, lietojot vardarbību vai draudus; 2) persona aizvesta ar viltu; 3) persona aizvesta, izmantojot tās atkarību no vainīgā vai ievainojamības vai bezpalīdzības stāvokli; 4) persona aizvesta, dodot vai saņemot materiāla vai citāda rakstura labumu, lai panāktu, tās personas piekrišanu tirdzniecībai, no kuras ir atkarīgs cietušais.

Cilvēku tirdzniecība tiek izdarīta personas ekspluatācijas nolūkā, kas cilvēka tirdzniecības izpratnē ir:

- 1) personas iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā;
- 2) piespiešana veikt darbu vai sniegt pakalpojumus;
- 3) piespiešana izdarīt noziedzīgus nodarījumus;
- 4) turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana, vai personas veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā, turēšana kalpībā;
- 5) personas audu vai orgānu nelikumīga izņemšana.

Personas nosūtīšanas seksuālai izmantošanai nolūks ir personas nosūtīšanai seksuālai izmantošanai.

Personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai notiek ar tās piekrišanu.

Lai nošķirtu, vai persona saucama pie kriminālatbildības par cilvēku tirdzniecību vai personas nosūtīšanu seksuālai izmantošanai, konstatējams, kāda ir cietušās personas attieksme pret notikušo.

Personas nosūtīšanas seksuālai izmantošanai (saskaņā ar Krimināllikuma 165.¹ pantu) gadījumā persona piekrīt nosūtīšanai un tā apzinās, ka tiks seksuāli izmantota, savukārt cilvēku tirdzniecības gadījumā (saskaņā ar Krimināllikuma 154.¹ pantu) persona tiek maldināta vai arī tai tiek draudēts.

Personas piekrišana tās nosūtīšana seksuālai izmantošanai ir kritērijs Krimināllikuma 154.¹ pantā (cilvēku tirdzniecības) un 165.¹ pantā (personas nosūtīšanas seksuālai izmantošanai) ietverto noziegumu norobežošanai.

Personas nosūtīšana ar tās piekrišanu seksuālai izmantošanai ir jebkāda rīcība, kas veicina legālu vai nelegālu personas pārvietošanos, tranzītu vai uzturēšanos vienas valsts vai vairāku valstu teritorijā.

3 punktus piešķir, ja

ir norādīts, ka (norādīti trīs aspekti):

- cilvēku tirdzniecībā pret personu tiek vērsti piespiedu līdzekļi vai izmantota tās atkarība (arī bezpalīdzība);
- personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai notiek ar tās piekrišanu;
- personas nosūtīšana ar tās piekrišanu seksuālai izmantošanai ir jebkāda rīcība, kas veicina legālu vai nelegālu personas pārvietošanos, tranzītu vai uzturēšanos vienas valsts vai vairāku valstu teritorijā.

2 punktus piešķir, ja:

ir norādīti divi no aspektiem,

1 punktu piešķir, ja:

ir norādīts viens no aspektiem.

Papildu punktu var iegūt, ja students papildus pamatzināšanām ir demonstrējis izcilas zināšanas, piemēram, raksturojis zinātnisko uzskatu dažādību, praksē konstatējamo problemātiku, kā arī, ja atbildi ilustrējis ar atbilstošiem, korektiem piemēriem.

Papildu punkts var tikt iegūts arī, ja atbildē norādīts kāds no šiem dokumentiem:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 5.aprīļa direktīva 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI;
- Eiropas Padomes Konvencija par cīņu pret cilvēku tirdzniecību (16.05.2005.);
- ANO Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokols par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to.

3. jautājums. Kriminālprocess

Vienkāršotie kriminālprocesi

1. Vienkāršoto kriminālprocesu pazīmes (3 punkti)

3 punkti, ja raksturotas 3 pazīmes: (1) tā ir procesa virzītāja izvēle, taču procesa virzītājam ir pienākums izvēlēties vienkāršāko procesa veidu; (2) persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, piekrīt procesa veida izvēlei; izņēmums ir paātrinātais process; (3) vienkāršots kriminālprocess nozīmē, ka tiek saīsināts tā norises laiks, tiek izlaista/vienkāršota kāda procesa stadija; ar vienkāršota procesa izvēli tiek pārtraukts process vispārējā kārtībā, lai gan to varētu turpināt.

2 punkti, ja raksturotas vismaz divas pazīmes.

1 punkts, ja raksturota vismaz viena pazīme.

2. Vienkāršotie kriminālprocesi, nenododot lietu tiesai (norādiet un īsi raksturojiet 2 vienkāršoto procesu veidus) (3 punkti)

Procesa izbeigšana, atbrīvojot personu no kriminālatbildības (KPL 379.pants);

Procesa izbeigšana pret personu, kura palīdzējusi atklāt smagu vai sevišķi smagu noziegumu (KPL 410.pants);

Procesa izbeigšana, nosacīti atbrīvojot personu no kriminālatbildības (KPL 415.-419.pants);

Prokurora priekšraksts par sodu (KPL 35.nodaļa, 420.-423.pants).

3 punkti, ja ir nosaukti un raksturoti vismaz 2 veidi, raksturojumā ietverot: (1) nosacījumus, pie kuriem procesu var piemērot; (2) īsumā aprakstīta procesuālā kārtība.

2 punkti, ja ir nosaukti vismaz 2 veidi, bet to raksturojums ir nepilnīgs.

1 punkts, ja ir nosaukti vismaz 2 veidi, bet nav sniegts to raksturojums, vai ja nosaukts un raksturots viens veids.

3. Vienkāršotie kriminālprocesi, nododot lietu tiesai (norādiet un īsi raksturojiet 2 vienkāršoto procesu veidus) (3 punkti)

Process paātrinātajā kārtībā (KPL 424.-427., 487.p);

Vienošanās kārtība (KPL 433.-438., 539.-546.);

Krimināllietas izskatīšana bez pierādījumu pārbaudes (KPL 499.pants).

3 punkti, ja ir nosaukti un raksturoti vismaz 2 veidi, raksturojumā ietverot: (1) nosacījumus, pie kuriem procesu var piemērot; (2) īsumā aprakstīta procesuālā kārtība.

2 punkti, ja ir nosaukti vismaz 2 veidi, bet to raksturojums ir nepilnīgs.

1 punkts, ja ir nosaukti vismaz 2 veidi, bet nav sniegts to raksturojums, vai ja nosaukts un raksturots viens veids.

Papildu punktu var iegūt, ja students papildus pamatzināšanām ir demonstrējis izcilas zināšanas kādā no komponentēm, piemēram, raksturojis zinātnisko uzskatu dažādību, praksē konstatējamo problemātiku, kā arī, ja atbildi ilustrējis ar atbilstošiem, korektiem piemēriem.

Praktiskās daļas uzdevums

Salvis jau gadu kā bija šķīries no sievas Dzidras, kad uzzināja, ka viņai ir jauns draugs Dāvis. Lai gan jau vismaz gadu Salvim bija cita dzīvesvieta un nekādu kontaktu ar bijušo sievu vairs nebija, Salvim ļoti nepatika, ka Dzidrai ir cits vīrietis, tāpēc viņš sistemātiski sāka sazināties ar bijušo sievu, uzmācīgi sūtīja viņai dažādas e-pasta vēstules, īsziņas ar draudīgu tekstu, lai panāktu, ka Dzidra nobīstas un pamet savu jauno draugu. Tā kā Dzidra nobloķēja viņa numuru savā telefonā, bet uz e-pasta vēstulēm neatbildēja, Salvis sāka regulāri ierasties pie viņas darbavietas, stāvēt ārpusē un uzkrītoši skatīties viņas kabineta logos, bet vakaros devās pie Dzidras mājas un stāvēja tur. Tas turpinājās vairākus mēnešus, un Dāvim un Dzidrai tas bija ļoti nepatīkami, viņi jutās nedroši un apdraudēti, īpaši tāpēc ka Salvis iepriekš bijis sodīts par smagu miesas bojājumu nodarīšanu kaimiņam.

Tā kā šāda uzmācīga un sistemātiska Dāvja un Dzidras novērošana un saziņa nedeļa vajadzīgo rezultātu, Salvis nolēma vēl vakarā bez brīdinājuma ierasties Dāvja un Dzidras dzīvesvietā, jo viņam vēl bija saglabājusies dzīvokļa atslēga. Nogaidījis, kad dzīvoklī nodziest gaisma, Salvis ar savu atslēgu atslēdza dzīvokļa durvis un iegāja dzīvoklī, uzreiz dodoties uz guļamistabu. Viņš bija nolēmis pārmācīt Dāvi, tāpēc līdzī bija paņēmis metāla lauzni.

Kad Salvis atvēra guļamistabas durvis, Dzidra ieslēdza apgaismojumu. Ieraugot Salvi, Dāvis centās ātri uzvilkt treniņbikses, taču to izdarīt līdz galam nepaspēja, jo ar atvēzētu lauzni, gatavojoties ar to sist Dāvim, tuvojās Salvis, kliegzot: "Es tevi tūlīt nositīšu! Vismaz par kropli pataisīšu!" Dāvis, sapinies daļēji uzvilktajās biksēs, nespēja nekā izbēgt no sitiena un, nenoturējis līdzsvaru, uz muguras atgāzās gultā. Redzot, ka Salvis viņam ar lauzni tūlīt iesitīs pa galvu, viņš paspēja pacelt ar biksēm sapītās kājas un ar tām, cenšoties atstumt uzbrucēju, iespēra Salvim pa krūšu kurvi. Salvis sajuta spēcīgas sāpes krūšu kurvī un nokrita uz grīdas. Sieva izsauca gan policiju, gan neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Policija uzsāka divus kriminālprocesus un par aizdomās turētajiem atzina gan Salvi, gan Dāvi – katru savā kriminālprocesā. Salvim ar izmeklēšanas tiesneša lēmumu tika piemērots apcietinājums.

Kriminālprocesā pret Dāvi tiesu medicīniskajā ekspertīzē konstatēja, ka Salvim nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi – vairāku ribu lūzumi. Salvis tika atzīts par cietušo. Taču pēc izmeklēšanas pret Dāvi uzsāktais kriminālprocess – par vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu – tika izbeigts, jo viņš lūdza izbeigt kriminālprocesu, liecinot, ka viņam nebija nekāda cita iespēja atvairīt Salvja uzbrukumu.

Kriminālprocesā pret Salvi par cietušajiem tika atzīti Dāvis un Dzidra, kuri lietā pieteica kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārums. Salvja automašīnai tika uzlikts arests. Tiesu psihiatriskajā ekspertīzē tika konstatēts, ka Salvis noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī bijis ierobežoti pieskaitāms. Izmeklētājs pieņēma lēmumu atcelt Salvim piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu, jo Salvim piemērojams medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis. Savācot pietiekamus pierādījumus, izmeklētājs nodeva krimināllietas materiālus prokuroram. Salvis iesniedza lūgumu organizēt izlūgumu ar cietušajiem un kriminālprocesu izbeigt.

1. Kā kvalificējams Salvja nodarījums? Atbildi pamatojiet! (3 punkti)
2. Kāds varētu būt pret Dāvi uzsāktā kriminālprocesa izbeigšanas pamatojums, ņemot vērā viņa liecināto? Atbildi pamatojiet! (1 punkts)
3. Vai Salvis pamatoti atzīts par cietušo kriminālprocesā par viņam nodarītajiem miesas bojājumiem, ņemot vērā, ka viņš citā kriminālprocesā atzīts par aizdomās turēto noziedzīgos nodarījumos, kurus viņš izdarījis pret Dāvi? (1 punkts)
4. Vai pamatoti uzlikts arests Salvja automašīnai? Atbildi pamatojiet! (1 punkts)
5. Vai Salvis, kurš noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī bijis ierobežoti pieskaitāms, ir saucams pie kriminālatbildības? Atbildi pamatojiet! (1 punkts)
6. Vai izmeklētājs pareizi atcēlis Salvim piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu, pamatojoties uz to, ka Salvim piemērojams medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis? Atbildi pamatojiet! (1 punkts)
7. Vai kriminālprocess pret Salvi būtu obligāti izbeidzams, ja viņš noslēgtu izlīgumu ar cietušajiem? Kāds Kriminālprocesa likuma pants būtu piemērojams, ja kriminālprocess tiktu izbeigts izlīguma dēļ? Atbildi pamatojiet abos jautājumos! (2 punkti)

Nr.	Jautājums	Punkti	Vērtēšanas kritēriji
1.	Kā kvalificējams Salvja nodarījums? Atbildi pamatojiet!	3 punkti	KL 132¹.p.2.d. – vajāšana pret bijušo laulāto, 143.p.1.d., jo iekļuva svešā dzīvesvietā, kurā pats vismaz gadu jau nedzīvoja, 132.p.1.d. – draudēja nogalināt, nākot virsū ar laužni. (132.p.1.d. vietā arī 15 p.4.d. un 116.p. vai 125.p. var būt pareiza atbilde, ja ir atbilstoši pamatots) Students saņem 1 punktu par pareizi noteiktu kvalifikāciju pēc 132¹.p.2.d. un pamatojumu šai kvalifikācijai, norādot, ka Salvis vajāja bijušo laulāto, vairākus mēnešus cenšoties uzturēt nevēlamu saziņu ar bijušo sievu, uzmācīgi sūtot viņai dažādas e-pasta vēstules, īsziņas ar draudīgu tekstu, lai panāktu, ka Dzidra nobīstas un pamet savu jauno draugu. Stāvot un skatoties darbavietas un dzīvesvietas logos. Šāda rīcība bija pamats Dzidrai un Dāvim baidīties par savu rīcību, īpaši tāpēc, ka Salvis jau iepriekš bijis sodīts par vardarbīgu rīcību ar smagām sekām. Par nosauktu pantu bez pamatojuma punkts netiek piešķirts. Par pamatojumu netiek

			uzskatīts tikai panta nosaukums vai citēta dispozīcija. Students saņem vēl 1 punktu par pareizi noteiktu kvalifikāciju pēc 143.p.1.d. un pamatojumu šai kvalifikācijai, norādot, ka Salvis nelikumīgi un pret bijušās sievas vai tās dzīvesbiedra gribu iekļuva svešā dzīvesvietā, kurā pats vismaz gadu jau nedzīvoja. Par nosauktu pantu bez pamatojuma punkts netiek piešķirts. Par pamatojumu netiek uzskatīts tikai panta nosaukums vai citēta dispozīcija. Students saņem vēl 1 punktu par pareizi noteiktu kvalifikāciju pēc 132.p.1.d. un pamatojumu šai kvalifikācijai, norādot, ka Salvis – draudēja nogalināt, nākot virsū ar atvēzētu lauzni un izkliežot draudus nogalināt vai nodarīt smagus miesas bojājumus. Par nosauktu pantu bez pamatojuma punkts netiek piešķirts. Par pamatojumu netiek uzskatīts tikai panta nosaukums vai citēta dispozīcija. Tā kā kāzusā nav atspoguļotas sīkas notikuma nianšes un iesaistīto personu liecības, par pareizu atbildi 132.p.1.d. vietā var tikt uzskatīta noteikta kvalifikācija pēc 15 p.4.d. un 116.p. vai 125.p. par Dāvja slepkavības mēģinājumu vai mēģinājumu viņam nodarīt smagus miesas bojājumus, ja tāda kvalifikācija ir atbilstoši pamatota. Ja noteikta kvalifikācija pēc kāda cita panta šo trīs pantu vietā, students punktu nesaņem. Students trešo punktu nesaņem, ja noteicis kvalifikāciju pēc visiem trim pantiem – 132.p.1.d., 15.p.4.d., 116.p., 125.p.
2.	Kāds varētu būt pret Dāvi uzsāktā kriminālprocesa izbeigšanas pamatojums, ņemot vērā viņa liecināto? Atbildi pamatojiet!	1 punkts	<i>KPL 377.p.10.pk. - konstatēti apstākļi, kas izslēdz kriminālatbildību – nepieciešamā aizstāvēšanās.</i>

			Students saņem 1 punktu, ja ir pareizi atbildējis un pamatojis atbildi – Dāvis nodarīja Salvim miesas bojājumus, aizsargājoties pret uzbrukumu un atvairot to. Viņam, guļot gultā ar sapītām kājām, nebija citas iespējas atvairīt sitienu ar laužni, viņš arī neizmantoja nekādus ieročus vai priekšmetus, tāpēc nebija pārkāptas nepieciešamās aizstāvēšanās robežas. Par nosauktu pantu bez pamatojuma punkts netiek piešķirts. Obligāti jānosauc arī KPL procesuālais pamats. Par pamatojumu netiek uzskatīta tikai nepieciešamās aizstāvēšanās nosaukšana.
3.	Vai Salvis pamatoti atzīts par cietušo kriminālprocesā par viņam nodarītajiem miesas bojājumiem, ņemot vērā, ka viņš citā kriminālprocesā atzīts par aizdomās turēto noziedzīgos nodarījumos, kurus viņš izdarījis pret Dāvi?	1 punkts	<i>Jā. Personas aizdomās turētā statuss neliedz viņam būt par cietušo citā kriminālprocesā</i> Students saņem 1 punktu, ja pareizi sapratis, ka aizdomās turētā statuss Salvim neliedz būt par cietušo citā kriminālprocesā.
4.	Vai pamatoti uzlikts arests Salvja automašīnai? Atbildi pamatojiet!	1 punkts	<i>Jā. KPL 361.p.1.d. Lietā pieteikta kaitējuma kompensācija.</i> Students saņem 1 punktu par pareizu atbildi un pamatojumu, ka arestu mantai uzliek, lai nodrošinātu cietušajam nodarītā kaitējuma kompensācijas piedziņu. Par atbildi "jā" bez pamatojuma vai ar nepareizu pamatojumu, vai ar nepilnīgu pamatojumu punkts netiek piešķirts.
5.	Vai Salvis, kurš noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī bijis ierobežoti pieskaitāms, ir saucams pie kriminālatbildības? Atbildi pamatojiet!	1 punkts	<i>Jā. KL 14.pants. Ierobežota pieskaitāmība nav pamats nesaukt personu pie kriminālatbildības.</i> Students saņem 1 punktu, ja pareizi norāda un pamato, ka ierobežota pieskaitāmība nav pamats nesaukt personu pie kriminālatbildības.

			Par atbildi "jā" bez pamatojuma vai ar nepareizu pamatojumu, vai ar nepilnīgu pamatojumu punkts netiek piešķirts.
6.	Vai izmeklētājs pareizi atcēlis Salvim piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu, pamatojoties uz to, ka Salvim piemērojams medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis?	1 punkts	<i>Nē. Ierobežota pieskaitāmība nav pamats personai nepiemērot drošības līdzekli. KPL 592.p., 599.p. – kriminālprocesa īpašie noteikumi, ja persona nepieskaitāma, nevis ierobežoti pieskaitāma.</i> Students saņem 1 punktu, ja pareizi norāda, ka ierobežota pieskaitāmība nav pamats personai nepiemērot vai atcelt drošības līdzekli. Students šo punktu saņem, ja pareizi sapratis, ka KPL nenosaka īpašu procesuālu kārtību ierobežotas pieskaitāmības gadījumos, bet punkta saņemšanai nav obligāti jābūt atsaucei uz KPL 11.sadaļu, 592.p., 599.p. Tomēr par atbildi "nē" bez pamatojuma vai ar nepareizu pamatojumu, vai ar nepilnīgu pamatojumu punkts netiek piešķirts.
7.	Vai kriminālprocess pret Salvi būtu obligāti izbeidzams, ja viņš noslēgtu izlīgumu ar cietušajiem? Kāds Kriminālprocesa likuma pants būtu piemērojams, ja kriminālprocess tiktu izbeigts izlīguma dēļ? Atbildi pamatojiet abos jautājumos!	2 punkti	<i>Nē, nebūtu obligāti izbeidzams. KPL 377.p.9.pk. Par 132^l.p.2.d. un 143.p.1.d. kriminālprocesu veic sabiedrības interesēs neatkarīgi no tās personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Kriminālprocesu izlīguma dēļ varētu izbeigt, pamatojoties uz KPL 379.p.1.d.2.pk., bet tas nav obligāti. (Turklāt - ja iepriekš bija noteikta kvalifikācija pēc slepkavības vai smagu miesas bojājumu nodarīšanas mēģinājuma vai draudiem, tad kriminālprocesu nevar izbeigt, jo KPL 379.p.1.d.2.pk.paredz iespēju izbeigt, ja izdarīts kriminālpārkāpums vai mazāk smags noziegums.)</i> Students saņem 1 punktu, ja pareizi norāda un pamato, ka kriminālprocess nebūtu obligāti izbeidzams. Par atbildi "nē" bez pamatojuma vai ar nepareizu pamatojumu, vai ar nepilnīgu pamatojumu punkts netiek piešķirts. Tomēr studentam nav jāsniedz detalizētāks vērtējums par katru kvalifikācijas pantu un iespējām kriminālprocesu izbeigt daļā.

		Students saņem vēl 1 punktu, ja pareizi norāda un pamato iespēju izbeigt kriminālprocesu, pamatojoties uz KPL 379.p.1.d.2.pk. Ja students 1.jautājumā noteicis kvalifikāciju pēc slepkavības vai smagu miesas bojājumu nodarīšanas mēģinājuma, tad students šo punktu saņem, ja pareizi norādījis un pamatojies, ka šajā gadījumā kriminālprocesu nevar izbeigt uz izlīguma pamata, pamatojoties uz KPL 379.p.1.d.2.pk. Par nepareizi nosauktu KPL pantu un/vai ar nepareizu pamatojumu, vai ar nepilnīgu pamatojumu punkts netiek piešķirts. Tomēr studentam nav jāsniedz detalizētāks vērtējums par katru kvalifikācijas pantu un iespējām kriminālprocesu izbeigt daļā.